

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia (oficiul Central), Gheorghieva Fedora, de către succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Ivasenco Vladimir Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 24.09.2015-07.03.2017
2. *instanța de apel:* 04.04.2017-30.05.2018
3. *instanța de recurs:* 13.08.2018 - 27.11.2018

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 07 martie 2017, Ivasenco Vladimir Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 3 ani.

Acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, înaintată de Trelea D., a fost admisă în principiu, însă cu drept de a fi înaintată în instanța civilă.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 07 martie 2017 a fost înlăturată omisiunea din dispozitivul sentinței, fiind dispusă încasarea de la Ivasenco V. a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizei medico-legale în sumă de 654 lei.

3. Potrivit sentinței, s-a constatat că Ivasenco V. la data de 25 aprilie 2015, în jurul orei 10.00, conducând autocamionul de model xxxxx cu n/î XXXXX, pe strada Xxxxx, lângă stația auto, la trecerea de pietoni, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct. 10 alin. (1) lit. b), pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) și pct. 46 alin. (2), ce stipulează, că persoana care conduce

vehiculul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, să cedeze trecerea pietonilor care traversează carosabilul în această direcție, la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată. Este interzisă intrarea pe trecerea de pietoni, dacă în direcția de mers circulația este blocată și prin aceasta conducătorul va fi forțat să oprească, astfel creând obstacole pietonilor care traversează carosabilul. Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră. Conducătorul trebuie să manifeste prudența sporită și, în caz de necesitate să reducă viteza până la o limită care i-ar garanta siguranța traficului, în urma căreia nu s-a isprăvit cu conducerea autocamionului și la trecerea de pietoni l-a tamponat pe Trelea V., născut la 13.08.1955, cauzându-i vătămare corporală gravă, în urma căreia a decedat în drum spre spitalul raional.

Acțiunile lui Ivasenco V. au fost calificate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

4. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

4.1 Inculpat, care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie achitat, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și a respinge acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Trelea D., privind recuperarea prejudiciului material și moral.

În motivarea apelului a invocat:

- cumulul probelor administrate pe cauză s-au dovedit a fi incomplete, contradictorii și insuficiente pentru a-i fi incriminată norma legislativă penală susmenționată și în privința lui să fie emisă sentința de condamnare;

- urmează să fie stabilite și dovedite, în primul rând faptele încălcării normelor speciale, în al doilea rând, faptele survenirii consecințelor prevăzute de dispoziția normei penale și în al treilea rând, legătura cauzală între încălcarea normelor speciale și circumstanțele parvenite;

- una dintre sursele de bază pentru administrarea probelor este raportul de expertiză auto tehnică, doar că a fost respinsă cererea privind numirea și efectuarea acesteia în cauza penală susmenționată, ceea ce contravine prevederilor art. 143 alin. (3) pct. 6) Cod de procedură penală, dat fiind faptul că neîntemeiat, a fost lipsit de posibilitate de a prezenta probele, referitor la nevinovăția sa și prin efectuarea expertizei auto tehnice corespunzătoare;

- în cadrul cauzei penale instanța, cât și organul de urmărire penală, în scopul de a verifica și clarifica datele, care au o semnificație considerabilă pentru acest dosar penal, așa și nu au efectuat experimente și alte acțiuni de cercetare necesare pentru a stabili, dacă conducătorul auto a avut posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului și a dispus el oare ca conducător auto de o asemenea posibilitate, precum și pentru efectuarea altor careva acțiuni semnificative, necesare pentru cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei într-un mod multilateral, complex și obiectiv;

- conținutul procesului verbal întocmit în urma cercetării locului accidentului rutier susmenționat, precum și a planului schematic anexat, cert și clar semnifică că la momentul tamponării și cauzării accidentului rutier, pietonul Trelea V. nicidecum nu s-a aflat la trecerea de pietoni, prin urmare, el însuși, fiind participant al circulației rutiere a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, traversând carosabilul într-un loc interzis și creând un pericol pentru circulația rutieră, unde se circula intens, prin ce i-au fost cauzate leziunile corporale, care au cauzat și decesul lui;

- despre faptul că pietonul Trelea V. în momentul tamponării de camion, nicidecum nu se afla la trecerea de pietoni, au confirmat și martorii audiați: Stoica G., Strelciuc O., Gorohov F. Bulumez P.;

- faptul că pietonul Trelea V. în momentul tamponării de autocamionul de marcă xxxxcu n/î „XXXXX”, nu se afla la trecerea de pietoni se atestă și prin planul-schemă, întocmit la procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier;

- fără efectuarea expertizei auto-tehnice în cauză, nu s-a confirmat și nu s-a dovedit categoric și unilateral care anume norme prevăzute de Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului cu nr. 357 din 13.05.2009, precum și Legea privind siguranța traficului rutier cu nr. 131-XVI din 07.06.2007, au fost încălcate și dacă le-a încălcat în general;

- încălcările prevederilor pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care reglementează circulației mijlocului de transport și certifică faptul că el a depășit limite acceptabile ale vitezei, așa și nu i-au fost dovedite, întrucât în dosar lipsesc rezultatele expertizei auto tehnice, care era în drept să determine asemenea date;

- art. 46 al Regulamentului Circulației Rutiere care i-a fost incriminat, nu conține o trimitere la cele două părți pe care le are, în legătură cu ce, nu este clar de ce atât instanța, cât și organul de urmărire penală, i-au incriminat pct. 46 alin. (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, adică o normă de drept inexistentă;

- încălcarea pct. 10 alin. (1) lit. b) al Regulamentului Circulației Rutiere nu a fost dovedită atât de instanță, cât și de organul de urmărire penală, deoarece în lipsa rezultatelor efectuării experimentelor și expertizei auto

tehnice corespunzătoare, așa și nu a fost stabilit momentul apariției pericolului pentru circulație, pe care conducătorul era în stare să-l identifice și din momentul identificării, el urma să întreprindă măsurile posibile de micșorare a vitezei până la stoparea mijlocului de transport;

- pietonul Trelea V., traversa carosabilul pe o trecere nesemnalizată, ceea ce era categoric interzis prin același Regulament al Circulației Rutiere, astfel neglijând siguranța personală, el însuși a încălcat Regulamentul stabilit și ca urmare a acțiunilor sale neprevăzătoare a căzut sub autocamion, în legătură cu ce, el însuși era vinovat în cele întâmplate;

- legătura cauzală dintre încălcările Regulamentului Circulației Rutiere ce i se incriminează și urmările survenite nu i-a fost dovedită, astfel consideră că aceste încălcări nu puteau să-i fie incriminate;

- i-a fost grav încălcat dreptul la apărare, la o învinuire concretă, garantată de art. 6 § 1 și punctele a), b) § 3 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

- vinovăția lui în fapta ce i se incriminează în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, nu a fost confirmată prin întreg ansamblu al probelor administrate, atât în cursul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, în legătură cu ce consideră că, sentința este neîntemeiată, expusă selectiv și contradictorie cu materialele dosarului penal și din această cauză urmează a fi casată cu emiterea unei hotărâri de achitare din cauza neconfirmării în acțiunile sale a elementelor constitutive ale infracțiunii ce i se incriminează, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

4.2 Avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care Ivasenco V. să fie achitat din cauza lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii incriminate și respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de Trelea D.

În motivarea cererii de apel a menționat că:

- consideră sentința neîntemeiată și pasibilă casării în legătură cu erorile de fapt și de drept admise în prima instanță;

- prima instanță a dat o calificare eronată probelor administrate și cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare, făcând o concluzie nejustificată cu privire vinovăția inculpatului;

- instanța indicând o parte din declarațiile fiecăruia din martorii audiați, nu a motivat care din ele sunt admisibile și confirmă vinovăția lui Ivasenco V.;

- în acțiunile lui Ivasenco V. lipsește latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal;

- Ivasenco V. nu a încălcat punctele din Regulamentul Circulației Rutiere, indicate în învinuire;

- nici unul din martori nu a confirmat că, Ivasenco V. nu a cunoscut sau nu a executat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, dar vechimea în muncă a lui Ivasenco V., lipsa cazurilor de tragere la răspundere

contravențională, din cauza încălcării Regulamentului Circulației Rutiere, evident și cert confirmă prezența abilităților necesare pentru a conduce vehiculul într-un mod sigur;

- nu au fost prezentate în cadrul cercetării judecătorești probe confirmative că, de către inculpat a fost încălcat pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere;

- în legătură cu faptul că în cauză lipsește raportul de expertiză auto tehnică, lipsesc și probele, precum că Ivasenco V. a condus mijlocul de transport cu o viteză ce depășește limitele stabilite. Mai mult ca atât, din declarațiile inculpatului, martorilor Stoico G., Bulumez P., Gorohov F. reiese că, autocamionul condus de Ivasenco V. s-a oprit în fața celei de a două treceri de pietoni și astfel, acesta nicidecum nu a putut să se deplaseze cu o viteză mai mare de 40 km pe oră (limita indicată pentru această porțiune de drum), dat fiind faptul că, de la momentul începerii circulației și până la momentul când s-a oprit a parcurs o distanță de aproape 5 metri;

- starea psihofiziologică, experiența de a conduce și situația rutieră au fost luate de către Ivasenco V. în considerație pe data de 25.04.2015, în momentul deplasării prin str. Barbu Lăutaru, în or. Cimișlia;

- Ivasenco V. a luat în considerație și situația rutieră, el s-a oprit în fața trecerii de pietoni, nedepășind limita de viteză, s-a aflat pe linia lui de drum și a început deplasarea, asigurându-se că la trecerea de pietoni nu sunt pietoni sau alte obstacole;

- la materialele dosarului lipsesc și probe ce adevăresc că Ivasenco V. era în stare să observe un pieton care trecea în fața camionului;

- Ivasenco V. nu a încălcat pct. 46 al Regulamentului Circulației Rutiere, indicat în sentința;

- declarațiile inculpatului privind circumstanțele accidentului rutier, locul trecerii carosabilului de către pătimit și-au găsit confirmare în declarațiile martorilor acuzării;

- amplasarea autocamionului de marcă xxxxxcu n/î „XXXXX” la momentul examinării (care nu s-a schimbat după accidentul rutier) la fel indică că, pietonul nu traversa carosabilul la trecerea de pietoni, iar tamponarea acestei mașini cu pietonul, s-a produs înaintea trecerii de pietoni;

- în legătură cu faptul că Ivasenco V. nu a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, nu poate să existe legătura cauzală între conducerea automobilului de Ivasenco V. și consecințele survenite;

- cu toate că partea apărării nu de o singură dată a înaintat demersuri de numire și efectuare a experimentului operativ și expertizei auto tehnice, atât la etapa urmăririi penale, cât și la etapa cercetărilor judecătorești, de către acuzare nu au fost prezentate probe convingătoare și relevante că Ivasenco V. a dispus de posibilitatea tehnică de a-l observa pe pietonul care traversa

carosabilul în fața camionului de la dreapta la stângă și concomitent, dacă Ivasenco V. a dispus de posibilitatea evitării tamponării lui Trelea V.;

- în cauză lipsește latura subiectivă a infracțiunii în care este învinuit Ivasenco V.;

- nu s-au examinat și nu s-au apreciat într-o măsură convenită de prima instanță argumentele apărării privind încălcările comise de procuror la înaintarea învinuirii lui Ivasenco V.;

- la emiterea sentinței s-a dat o apreciere eronată probelor examinate, s-au ignorat încălcările admise de procuror la înaintarea acuzării.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2018, au fost admise apelurile inculpatului și avocatului acestuia Cociu M., fiind casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care procesul penal privind învinuirea lui Ivasenco V. în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a fost încetat în baza art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova”

6. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat, că prima instanță a dat apreciere justă probelor administrare și prezentate de către părți și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că Ivasenco V. la data de 25 aprilie 2015, în jurul orei 10.00, conducând autocamionul de model xxxxxcu n/î XXXXX, pe strada Xxxxx, lângă stația auto, la trecerea de pietoni, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume pct. 10 alin. (1) lit. b), pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) și pct. 46 alin. (2), ce stipulează, că persoana care conduce vehiculul trebuie să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul, să cedeze trecerea pietonilor care traversează carosabilul în această direcție, la trecerile pentru pietoni cu circulația nedirijată. Este interzisă intrarea pe trecerea pentru pietoni, dacă în direcția de mers circulația este blocată și prin aceasta conducătorul va fi forțat să oprească, astfel creând obstacole pietonilor care traversează carosabilul. Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră. Conducătorul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate să reducă viteza până la o limită care i-ar garanta siguranța traficului, în urma căreia nu s-a isprăvit cu conducerea autocamionului și la trecerea de pietoni l-a tamponat pe Trelea V., născut la 13.08.1955, cauzându-i vătămare corporală gravă, în urma căreia a decedat în drum spre spitalul raional.

Astfel, Ivasenco V. a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

De asemenea, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărării precum, că nici un martor, audiat pe cauză, nici materialele urmăririi penale nu au confirmat faptul, că Ivasenco V. nu a știut, ori nu a îndeplinit cerințele Regulamentului circulației rutiere, deoarece vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, ce i se incriminează, se confirmă prin declarațiile martorilor Stoica G., Bulumez P., Gorohov T., Streliciuc O., și prin materialele cauzei: schema locului accidentului din 25.04.2015 (v. I f.d. 10); proces-verbal de cercetare la fața locului din 25.04.2015 (v. I f.d. 11-12); raport de expertiză medico-legală nr. 82/1 (v. I f.d. 55-66).

În legătură cu care fapt instanța de apel, a considerat neîntemeiate argumentele apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului Ivasenco V. a laturii subiective a infracțiunii, deoarece inculpatul nu a putut să prevadă, că partea vătămată Trelea V. va traversa strada nu pe trecerea de pietoni, căci aceasta contravine pct. 45 alin. (1) lit. a), b), d) și pct. 46) alin. (2) al Regulamentului circulației rutiere.

Cu atât mai mult, faptul, că inculpatul Ivasenco V. a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere susmenționate certifică și raportul de expertiză medico-legală nr. 475-477 din 27.03.2018, conform căruia s-a constatat, că din punct de vedere tehnic, nemijlocit la momentul tamponării pietonului, automobilul xxxxx cu n/î XXXXX, s-ar putea afla la etapa de accelerare sau deplasare regulată, cu viteză permanentă. În cazul dat șoferul automobilului xxxxx cu n/î XXXXX, din punct de vedere tehnic, urma să procedeze conform cerințelor pct. 45 alin. (2) al Regulamentului circulației rutiere, potrivit căruia: în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

În viziunea instanței de apel, toate argumentele aduse de apărare privind achitarea lui Ivasenco V. în legătură cu lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii incriminate sau încetarea procedurii în cauză, în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, se combat prin declarațiile inculpatului Ivasenco V., date în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, care și-a recunoscut vinovăția, a reparat prejudiciul pătimitului și a solicitat a aplica în privința lui prevederile Legii privind amnistia.

Totodată, instanța de apel a considerat, că apelurile inculpatului și avocatului acestuia Cociu M., sunt întemeiate și pasibile admiterii din alte temeiuri, reieșind din faptul că la data de 14 mai 2018, în cadrul desfășurării ședinței de judecată pe cauza examinată, inculpatul Ivasenco V. a depus cerere, în care a solicitat încetarea procesului penal, în conformitate cu

prevederile Legii RM nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, precum și a explicat, că își recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate lui, prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În legătură cu care fapt, instanța de apel a considerat întemeiată cererea inculpatului Ivasenco V. privind aplicarea în privința lui a Legii RM nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, deoarece inculpatul este învinuit în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, care conform art. 16 Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave și pentru care este prevăzută pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de la 3 până la 7 ani, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe termen de până la 4 ani.

Instanța de apel a menționat că, din materialele cauzei s-a constatat, că inculpatul Ivasenco V. și-a recunoscut vina în fapta comisă, a reparat prejudiciul și pătimitul nu are pretenții față de el.

În contextul celor indicate, în cazul recunoașterii de către inculpat în instanța de apel a vinovăției în fapta comisă, în cazul lipsei limitărilor prevăzute de art. 10, instanța de apel a considerat posibil a aplica art. 2 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

7.1 Procuror, care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- în faza de urmărire penală și în ședința de judecată în prima instanță, inculpatul nu se considera vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, solicitând a fi achitat, doar în ședința instanței de apel a fost depusă cerere privind aplicarea în privința lui a prevederilor Legii RM nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova” și încetarea procesului penal;

- inculpatul a reparat prejudiciul material și moral cauzat;

- adoptarea de către instanța de apel a deciziei privind încetarea procesului penal a creat condiții, ce nu vor asigura atingerea scopului pedepsei;

- decizia contravine cerințelor art. 61, 75 Cod penal și nu va asigura restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

7.2 Succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, prin care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului invocă:

- în motivarea soluției contestate, s-a invocat că probele prezentate demonstrează încadrarea circumstanțelor speței, în condițiile de aplicare a Legii nr. 210 din 29 iulie 2016;
- decizia contestată este una incompletă, deoarece nu oferă răspuns la toate motivele importante invocate în sprijinul apărării, iar nemotivarea unei hotărâri judecătorești încalcă dreptul părților la un proces echitabil, garantat de art. 6 paragraful 1 CEDO;
- instanța de apel nefondat a aplicat amnistia, prin omisiunea de a aplica art. 14 din Legea nr. 210 din 29 iulie 2016;
- contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității, veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării acestora;
- analiza probelor administrate de acuzare nu atestă existența condițiilor de aplicare prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, însă instanța de apel în mod eronat a concluzionat că, succesorul în drepturi a părții vătămate, nu are careva pretenții față de inculpat;
- în ședința de judecată succesorul părții vătămate a declarat: *„Față de inculpat am pretenții, pentru că pe înmormântare și toate procedurile inerente am suportat cheltuieli de peste 120.000 lei, care însă nu au fost recuperați nici până în prezent”*;
- în speță, pe întreg procesul penal inculpatul Ivasenco V. a fost pe poziția de nerecunoaștere a vinovăției, solicitând să fie achitat ca ulterior, în ședința instanței de apel să-și schimbe poziția cu recunoașterea vinovăției, ceea ce contravine prevederilor art. 57 Cod penal;
- în situația în care succesorului în drepturi nu i s-a compensat cel puțin cheltuielile suportate în legătură cu decesul tatălui său, va fi imposibilă restabilirea echității sociale și nu va duce la corectarea inculpatului, precum și reducerea la minimum a suferințelor cauzate;
- la stabilirea cuantumului prejudiciului acordat cu titlu de satisfacție echitabilă, instanța de apel a ignorat ce impact, asupra societății o au accidentele soldate cu decesul unei persoane;
- probele din dosar nu se coroborează cu suma la care a făcut referire recurentul în fața instanței de judecată de 120.000 lei;
- dacă prejudiciul nu este recuperat, în privința inculpatului amnistia nu se aplică, dat fiind faptul că acesta cade sub incidența restricțiilor, prevăzute de art. 10 lit. k) din Legea nr. 210. În situația când, în prima instanță inculpatul nu a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, instanța nu este în drept să aplice față de dânsul actul amnistiei, anunțând o sentință de condamnare;
- în partea descriptivă a deciziei, nu se face referire la nici o ipoteză legată de suficiența sau ingerința prejudiciului moral acordat.

În drept, recurenții își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, inculpatul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către procuror, solicitând de a respinge prezentul recurs ca inadmisibil, deoarece instanța de apel corect a încetat procesul penal privind învinuirea sa în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova”.

9. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 a aceluiași Cod.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Recurenții, invocă ca temeiuri pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală, conform cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.*

Întru susținerea poziției sale, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, *decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Tot din textul recursurilor se evidențiază, că recurenții în principiu critică hotărârea instanței de apel pentru faptul că a fost adoptată o soluție de încetare a procesului penal în baza art. 2 al Legii privind amnistia, ce contravine interdicțiilor prevăzute de art. 10 și 14 al Legii nominalizate din motiv că inculpatul nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune și totodată nu poate fi absolvit de pedeapsa complementară, care este obligatorie potrivit sancțiunii art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, inculpatul a recunoscut vina doar în ședința instanței de apel, decizia fiind nemotivată și fără a fi analizate toate probele la acest aspect.

Analizând textul deciziei atacate, Colegiul penal lărgit constată că, temeiul invocat de către recurenți, prin prisma pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și hotărârea adoptată cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la caz, la încetarea procesului penal în privința inculpatului, din motivul aplicării Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nefiind încălcat dreptul părților la un proces echitabil.

Așadar, în prezenta cauză penală supusă judecării, se reține că Ivasenco V. prin hotărârea primei instanțe a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 3 ani, totodată acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, înaintată de Trelea D., a fost admisă în principiu, însă cu drept de a fi înaintată în instanța civilă.

Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpat și avocatul acestuia, iar Ivasenco V. în ședința de judecată a instanței de apel, a depus cerere în care a solicitat încetarea procesului penal în cauză, în conformitate cu prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, precum și a explicat că își recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate lui și prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Tot în ședința de judecată a instanței de apel, fiind audiați în cadrul dezbaterilor judiciare, succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, au declarat că suma prejudiciului formulată în acțiunea civilă a fost recuperată de către inculpat și consideră posibilă adoptarea unei decizii de încetare a procesului penal, în condițiile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la

proclamarea independenței Republicii Moldova, cuvântările acestora fiind anexate în formă scrisă la procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 68-73 v. III). La fel, la materialele cauzei este anexată recipisa din 11.05.2018 (f.d. 49 v. III), precum că succesorul părții vătămate Trelea Dumitru, în corespundere cu acțiunea civilă înaintată, a primit de la Ivasenco V., suma de 73.100 lei, iar careva pretenții materiale și morale nu are către acesta. Totodată, procurorul, în cuvântarea sa, din cadrul dezbaterilor judiciare a indicat că, la caz este aplicabil art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel, dispunând de probe că succesorul părții vătămate nu are anumite pretenții pecuniare, iar inculpatul a recuperat integral prejudiciul material și moral solicitat de către acesta, just a casat sentința și a pronunțat soluția de încetare a procesului penal, privind învinuirea lui Ivasenco V. în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, în baza art. 2 al Legii Republicii Moldova nr. 210 din 29 iulie 2016 „Privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova”.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit consideră declarative argumentele succesorului părții vătămate Trelea Dumitru și a avocatului acestuia Hlopețchi Igor precum că nu se atestă existența condițiilor de aplicare a prevederilor Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, iar instanța de apel în mod eronat a concluzionat că, succesorul în drepturi a părții vătămate, nu are careva pretenții față de inculpat.

Cu referire la critica succesorului părții vătămate Trelea Dumitru și avocatului acestuia Hlopețchi Igor, precum că inculpatul cade sub incidența restricțiilor, prevăzute de art. 10 lit. k) din Legea nr. 210, deoarece inculpatul nu a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune, Colegiul penal lărgit notează, că prevederile art. 10 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 210, stipulează că amnistierea nu se aplică persoanei inculpate ce nu a reparat integral prejudiciul cauzat, prin infracțiunea pentru care este acuzată. Adică, căința activă trebuie manifestată în așa mod încât inculpatul să nu cadă sub incidența restricțiilor formulate de legislator în art. 10 lit. k) din Legea nr. 210. Față de cele ce preced, instanța de recurs reține că în privința inculpatului nu sunt incidente restricțiile stipulate la art. 10 al Legii nr. 210 privind amnistia, or inculpatul a reparat integral prejudiciul cauzat prin infracțiune, fapt confirmat în ședința de judecată și de către succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, care pe lângă faptul că au declarat că, suma prejudiciului formulată în acțiunea civilă a fost recuperată de către inculpat, la rândul lor consideră posibilă adoptarea unei decizii de încetare a procesului, cu aplicarea Legii nr. 210 privind amnistia (f.d. 68-73 v. III). La fel, Colegiul penal lărgit reține că schimbarea poziției de către

succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, după pronunțarea deciziei, nu poate servi temei de casare a acesteia.

Totodată, cu referire la critica recurenților precum că, în ședința de judecată succesorul părții vătămate a declarat: „Față de inculpat am pretenții, pentru că pe înmormântare și toate procedurile inerente am suportat cheltuieli de peste 120.000 lei, care însă nu au fost recuperați nici până în prezent”, Colegiul penal lărgit reține că, declarațiile în cauză au fost date de către succesorul părții vătămate în cadrul audierii la data de 14.05.2018, însă ulterior în cadrul dezbaterilor judiciare la data de 21.05.2018, acesta a declarat că suma prejudiciului formulată în acțiunea civilă a fost recuperată de către inculpat, semnând și o recipisă în acest sens. În același timp, Colegiul penal lărgit atestă că prin sentința adoptată în cauză, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, însă cu drept de a fi înaintată în instanța civilă, care nu a fost contestată de către succesorul părții vătămate, iar în instanța de apel, inculpatul a recunoscut și a recuperat benevol, suma prejudiciului solicitată de către succesorul părții vătămate.

De asemenea, Colegiul penal consideră, că nu sunt întemeiate nici criticile referitoare la faptul că, contravine prevederilor art. 57 Cod penal, situația în care inculpatul a recunoscut vina doar în ședința instanței de apel. La alegațiile date, instanța de recurs, reieșind din conținutul art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, atestă că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și **oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel.** Astfel, **apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei**, legea (art. 414 alin. (2) CPP) prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate. În cadrul judecării în apel, se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță, precum și la administrarea oricăror probe noi.

În continuare, Colegiul penal lărgit relevă, că deși inculpatul inițial în prima instanță nu a recunoscut vina, însă acesta în cadrul judecării prezentei cauze **în instanța de apel, unde este o continuare a judecării fondului cauzei și o fază a judecării cauzei**, a depus cerere prin care a solicitat aplicarea în privința sa a Legii privind amnistia, specificând că recunoaște vina și se căiește sincer de cele săvârșite, recuperând prejudiciul material și moral, fapte ce cad sub incidența art. 57 Cod penal, căința sinceră.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit sunt întemeiate concluziile instanței de apel de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, care potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei și care conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală este o circumstanță care exclude urmărirea penală și generează încetarea cazului.

De asemenea și alegația succesului părții vătămate și a avocatului acestuia, precum că soluția adoptată de către instanța de apel contravine interdicției specificate la art. 14 al Legii nr. 210 privind amnistia, unde este prevăzut că *se absolvă de pedeapsă complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, persoana în privința căreia se aplică prevederile art. 2-9 și 11*, Colegiul penal lărgit o va respinge, deoarece această normă nu este incidentă în cazul pronunțării unei soluții de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, fiind valabilă în cazul în care deja a fost stabilită o pedeapsă complementară persoanei condamnate și urmează a fi absolvită de executarea acesteia.

Referitor la temeiul pentru recurs invocat de către procuror și prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, unde este stipulat cazul de casare când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, instanța de recurs menționează că acest temei este invocabil în cazul în care persoanei condamnate i-a fost stabilită o pedeapsă penală, iar una din părți nu este de acord cu această pedeapsă sau cu individualizarea ei. Însă în cazul dat, instanța de apel a adoptat o hotărâre de încetare a procesului penal în legătură cu intervenirea amnistiei, ce a avut ca efect înlăturarea răspunderii penale și a pedepsei. Prin urmare, Colegiul consideră că temeiul de recurs invocat și menționat mai sus, nu este incident cazului supus judecării, pentru a interveni în soluția adoptată, deoarece în prezenta speță inculpatului nu i-a fost stabilită o careva pedeapsă, respectiv nu este prezent obiectul discuției acestui temei de casare.

Totodată, Colegiul penal reține și poziția procurorului în instanța de apel, or acesta a fost de acord cu aplicarea Legii privind amnistia în privința inculpatului, ulterior a declarat recurs în acest sens, fără argumentarea temeiurilor legale și fără a-și motiva poziția din instanța de apel și modificarea acesteia prin declararea cererii de recurs.

Cu referire la pct. 16) al aceluiași articol, invocat de către succesul părții vătămate și avocatul acestuia, Colegiul penal lărgit evidențiază că, norma dată prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Însă, recurentul nu a menționat care anume normă de drept aplicată în hotărârea atacată contravine la vreo hotărâre adoptată anterior și care anume este hotărârea prin care a fost interpretată această normă.

În aceste condiții, Colegiul penal lărgit statuează, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, instanța de recurs conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, drept urmare toate criticile

din recursurile declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia (oficiul Central), Gheorghieva Fedora, de către succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, sunt vădit neîntemeiate, respectiv acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile.

10. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia (oficiul Central), Gheorghieva Fedora, de către succesorul părții vătămate Trelea Dumitru și avocatul acestuia Hlopețchi Igor, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Ivasenco Vladimir Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 20 decembrie 2018.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor